

BỆNH UNG THƯ LÀ GÌ?

UNG THƯ là một bệnh ảnh hưởng tới nhiều người. Nhiều người kinh sợ khi nghe nói tới bệnh ung thư. Nỗi kinh hãi này, đôi lúc làm cho người người chán nản, không muốn được thông báo tin tức hoặc làm những điều có thể phòng ngừa bệnh ung thư. Tìm hiểu cho biết thêm về bệnh ung thư là một phương cách đối phó với nỗi sợ hãi của bệnh ung thư.

Ung thư là một nhóm của nhiều bệnh, làm cho những tế bào cơ thể vận hành chức năng một cách bất thường. Cơ thể con người được cấu tạo do hàng tỉ tế bào nhỏ li ti. Những tế bào này hình thành mọi thành phần của thân thể, da, xương, tim phổi và những cơ quan khác. Bình thường, những tế bào này tự sản xuất để giúp cơ thể tăng trưởng và bổ sung những thành phần trong cơ thể.

Khi một tế bào bắt đầu sản xuất lại và phân chia ngoài trật tự bình thường, ngoài mô hình và ngoài mục đích, chúng ta gọi đó là mụn bươu. Mụn bươu có thể là bươu lành (không thuộc loại ung thư) hoặc là loại độc hại (thuộc loại ung thư). Một bươu lành có thể lan rộng hơn, nhưng không lan tới những thành phần khác trong cơ thể. Mụn bươu đó có thể gây những phiền phức nghiêm trọng, làm tắc nghẽn hoặc có vẻ bất thường, nhưng thông thường nó có thể được cắt bỏ và không phát triển trở lại.

Một bươu độc là thuộc loại ung thư. Bươu này xâm chiếm những thành phần kế cận trong cơ thể. Nó có thể lan rộng tới những phần thân thể khác, tạo nên những bươu mới (gọi là di căn ung thư - metastasis). Trong một bươu độc, những tế bào lớn thêm hoàn toàn ngoài tầm kiểm soát. Trong một vài trường hợp, ngay cả bươu đầu tiên được giải phẫu bỏ, nó có thể tiếp tục lớn thêm ngay chỗ nó bắt đầu hoặc trong những phần khác của cơ thể, nếu tế bào ung thư đã lan ra rồi.

NGUYÊN NHÂN NÀO GÂY RA BỆNH UNG THƯ?

Ung thư xảy ra khi có những thay đổi trong thành phần của tế bào, mà tế bào đó kiểm soát việc tái sản xuất hay phân chia tế bào. Những thay đổi này có thể bị gây ra do nhiễm trùng, giống như bệnh viêm gan B, hay do việc tiếp xúc với khói thuốc lá. Các khoa học gia đồng ý rằng những người bị phát ra một vài chứng bệnh ung thư qua việc tiếp xúc đi tiếp xúc lại hoặc tiếp xúc trong thời gian dài, với một hay nhiều chất gây ra ung thư (carcinogens). Những chất gây ung thư làm cho tế bào trong thân thể tăng trưởng một cách bất thường. Thí dụ: những chất gây ung thư gồm có thuốc diệt con trùng (trừ sâu), chất phóng xạ, hoá chất độc hại, nhựa từ thuốc lá. Thêm vào đó, hút quá nhiều thuốc lá, có thể làm cho bạn bị ung thư phổi, cuống họng và bàng quang (bladder: bọng đái). Đối với một số bệnh ung thư, như

ung thư đại tràng (colon: ruột kết), nhiếp hộ tuyến (prostate: tiền liệt tuyến), vú hoặc não (óc) thì nguyên nhân chưa được rõ ràng, và chúng ta không biết tại sao có những bệnh nhân bị những loại ung thư này, trong khi những người khác lại không bị.

Điều trị bệnh viêm gan (liver disease: bệnh gan), tránh nắng hoặc bỏ hút thuốc, sẽ làm giảm cơ hội bị những bệnh ung thư. Thử nghiệm (xét nghiệm) sớm để tìm ra bệnh ung thư sớm (khi ung thư còn nhỏ và còn chưa lan rộng tới những phần khác trong cơ thể) có thể có được những cách điều trị sẽ chữa lành bệnh ung thư, và ngăn ngừa khỏi chết vì ung thư.

Một vài trường hợp nhiễm trùng có thể gây ra bệnh ung thư, lại có thể truyền nhiễm (contagious), nhưng ung thư tự nó không truyền nhiễm. Bạn sẽ không bị ung thư khi gần gũi với người nào có bệnh ung thư. Một vài loại ung thư, như ung thư vú và ung thư đại tràng, khi đã xảy ra với người trong gia đình thì bạn có cơ nguy bị những loại ung thư này cao hơn, nếu những thân nhân này của bạn đã bị những loại ung thư đó trước kia. Bạn có thể tự giúp mình bằng cách thử nghiệm sớm những loại ung thư thường xảy ra trong gia đình của bạn.

NHỮNG DẤU HIỆU BÁO TRƯỚC CHO BỆNH UNG THƯ GỒM CÓ:

- ❖ Sụt cân nhiều mà không cố ý (làm giảm cân)
- ❖ Ho không dứt và ho đó không phải là do bệnh ho lao (TB)
- ❖ Ho có máu, ói mửa có máu hoặc trong phân có máu
- ❖ Máu chảy ra từ âm đạo (vagina) mà không phải là máu kinh nguyệt
- ❖ Có những thay đổi bất thường trên những nốt ruồi (mole) hay trên da
- ❖ Thương tích trên da không chịu lành
- ❖ Cảm thấy rất mệt mỏi và yếu đuối mà không có lý do
- ❖ Có những khối u và cục bướu
- ❖ Có những cơn đau không giải thích được

Khi có những dấu hiệu (triệu chứng) báo trước này, không có nghĩa là bạn có bệnh ung thư. Những dấu hiệu đó, có thể do những thứ khác gây ra. Nếu bạn có một hoặc nhiều hơn trong số những triệu chứng này, xin kiểm nghiệm với một bác sĩ y khoa để biết tại sao.

CHĂM SÓC SỨC KHỎE PHÒNG NGỪA VÀ ĐIỀU TRỊ BỆNH UNG THƯ - NHỮNG VIỆC CẦN LÀM ĐỂ ĐƯỢC KHỎE MẠNH

Chăm sóc sức khỏe phòng ngừa thì rất quan trọng. Điều cần thiết là ăn đúng loại thức ăn, tập thể dục và chú ý đến thân thể của bạn. Điều cũng rất quan trọng cho bạn là bạn đi gặp

bác sĩ của bạn ngay khi bạn khám phá thấy có bất cứ dấu hiệu báo trước nào về bệnh ung thư hoặc bất cứ những phiền phức nào về sức khỏe. Bác sĩ của bạn có thể giới thiệu bạn đi thử nghiệm để khám phá ra ung thư sớm trước khi bạn có những dấu hiệu báo trước, và khi bệnh ung thư còn dễ trị hơn. Khi bác sĩ của bạn có thể nghiệm ra bạn không có bệnh ung thư, nhưng khám phá con bệnh ngay thời kỳ đầu tiên thì có cơ may chữa bệnh và kiểm soát bệnh.

Có nhiều loại ung thư khác nhau. Một vài bệnh ung thư dễ trị hơn những thứ khác. Phương pháp điều trị ung thư đang cải tiến. Cách điều trị ung thư ngày xưa gây nhiều phản ứng và rất khó chịu cho bệnh nhân. Bây giờ, có nhiều phương pháp điều trị ung thư mới mẽ và hiệu quả hơn. Nếu ung thư được khám phá vào giai đoạn sơ khởi, các bác sĩ có thể dùng những cách điều trị mới mẽ, ít gây phiền phức và dễ chịu hơn cho bệnh nhân. Nếu ung thư được khám phá lúc sơ khởi, các bác sĩ có cơ may thành công hơn trong việc trị ung thư. Có bệnh ung thư không có nghĩa là số phận của bạn phải chết vì ung thư hoặc có nghĩa rằng ý Trời/Chúa (God) muốn bạn chết vì ung thư. Những người có bệnh ung thư, thường có thể được chữa lành, vì vậy họ khỏi phải chết vì ung thư. Nếu bạn có bệnh ung thư, đừng đầu hàng. Điều quan trọng là tìm kiếm phương pháp điều trị, bởi vì đa số các chứng ung thư đều chữa trị được.

Nếu bạn có những câu hỏi về những tin tức bạn tìm được nơi đây, hoặc nếu bạn muốn tìm hiểu thêm về bệnh ung thư và thử nghiệm sớm, xin vui lòng liên lạc với bác sĩ gia đình

Trung Tâm Y Tế Harborview, AANCART và Chương Trình House Calls (House Calls Program) đã trích dẫn và phiên dịch tập sách : **NHỮNG GÌ BẠN CẦN BIẾT VỀ BỆNH UNG THƯ** (WHAT YOU NEED TO KNOW ABOUT CANCER) của Hiệp Hội Ung Thư Thuộc Quốc Gia Hoa Kỳ (American Cancer Society. Bản dịch của Dự Án Hướng Vào Thông Tin Sức Khỏe (Accessing Health Information Project) được Thư Viện Y Tế Quốc Gia (National Library of Medicine) tài trợ.